

هادی عامل در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

از تریبون گزارشگری

سوءاستفاده نمی‌کنم

در سال‌های اخیر شاهدیم که مسابقات ورزشی با گزارش‌های جذاب دیگر صرفاً یک رویداد ورزشی نیستند و شما یکی از کسانی هستید که رقابت‌های کشتی را تبدیل به یک آیتم دراماتیک و نمایشی کرده‌اید. مخاطب انگار با یک اثر هنری یا یک آیتم نمایشی مواجه است و فقط قرار نیست مشوق باشد. از مسابقات بلگراد شروع کنیم. خروجی و انرژی‌ای که شما می‌گذارید، نشان می‌دهد هیچ چیز برای شما تکراری نیست و انگیزه‌تان را از دست نمی‌دهید. می‌دانم که عاشق کشتی و اجرا هستید. مسابقات بلگراد چه ویژگی‌ای داشت که شما را دوباره سر ذوق آورد؟ برای من فرقی نمی‌کند که مسابقات بلگراد، نوجوانان یا روی زمین خاکی باشد. هر زمانی که من قرار باشد برای مردم گزارش کنم، آنجا برای من لحظه قشنگی است و برای من مهم است که دارم برای مردم گزارش می‌کنم. همان‌طور که شما گفتید، من بعد از سال‌ها گزارش کردن هنوز دچار روزمرگی نشده‌ام، یعنی برای من فرقی نمی‌کند مسابقات بلگراد است یا المپیک. وقتی حسن‌کنم دارم برای مردم صحبت می‌کنم، این برای من خیلی ارزشمند است، چون برای مردم احترام خاصی قائل هستم. چون مردم، خیلی انسان، مهربان، گل و بامحبت هستند و رابطه ما با مردم دوطرفه است. به همین دلیل من همیشه انرژی و انگیزه دارم، چون انرژی‌ام را هم از مردم می‌گیرم. بلگراد چون مسابقات جهانی بود، سعی می‌کردم با انرژی صحبت کنم و به مردم حس خوب بدهم و در پیروزی‌ها مردم را شاد کنم.

البته موقع شکست‌ها هم شما همدلی می‌کنید، یعنی سوءاستفاده نمی‌کنید که با رئیس فدراسیون یا با فلان مربی تسویه حساب کنید. بیشتر همراهی و همدردی می‌کنید و غمخوار مردم در آن لحظات شکست هستید. این هم نکته مثبتی است.

باید این‌طور باشد. هر کسی که می‌آید ما باید کمکش کنیم. اگر قرار باشد هر کدام از ما چوب لای چرخ افراد بگذاریم، کار درستی نیست. حالا می‌خواهد آقای طلافانی، رسول خادم، دبیر، یزدانی خرم یا امیر خادم رئیس فدراسیون باشد، فرقی نمی‌کند. من با همه اینها سعی کردم تعامل داشته باشم و کمک‌شان کنم. من درواقع به کشتی یا مردم کمک می‌کنم. وقتی مردم با یک پیروزی شاد می‌شوند، من باید آن جنبه را بگیرم. هر مدیری می‌آید، یک حسنی دارد و یک عیبی؛ ما نباید آن عیب را چماق کنیم. من اگر عیبی ببینم، تلفتی به او می‌گویم به نظر من و با تجربه ۴۰ ساله من که کشتی‌گیر، داور، گزارشگر و مربی بودم، اگر این اتفاق بیفتد یا این کار را بکنید، بهتر است و ایراد نمی‌گیرم. باید به شکلی برنامه‌ریزی کنیم که همراهی‌شان کنیم و حتی وقتی یک کشتی‌گیر می‌بازد، بالاخره حریفش هم زحمت کشیده و خوب بوده، نباید کشتی‌گیر باخته را تخریب کنیم. باید به او خدقوت بگوییم، چون بعدا با تلاش جبران خواهد کرد. روش من این است، یعنی حتی اگر کسی یعنی یک مربی یا یک کشتی‌گیر به من عمدی یا سهوی کم‌لطفی هم بکند، من این را در کارم دخالت نمی‌دهم. ممکن است از او گله کنم اما به صورت خصوصی و جداگانه این کار را می‌کنم. گزارش قداست خودش را دارد. این تریبون برای من مقدس است و من نباید مشکلم با آقای فلان را از تریبونی که خدا به من هدیه داده بیان کنم. نباید خدای ناکرده از این تریبون سوءاستفاده کنم و من به این مساله باور دارم.

یک نکته گفتید و آن اینکه برای مردم گزارش می‌کنید. این گزارش کردن برای مردم خودش مرزها یا ویژگی‌هایی دارد. شما سمت چیزهایی می‌روید که مردم می‌خوانند یا گزارش‌های آقای عامل خودش ساختاری دارد که برای مردم جذابیت ایجاد می‌کند؟ چقدر حواس‌تان به این هست چیزهایی بگویید که مردم دوست دارند؟

نه، این نیست که من بخواهم فقط چیزهایی را بگویم که مردم دوست داشته باشند. ممکن است چیزهایی هم بگویم که مردم دوست

نداشته باشند.

از این بازخوردها هم داشته‌اید؟

نه، بازخورد نداشتم‌ام اما ممکن است یک نفر تفر دلش ناراحت شده باشد. بعضی وقت‌ها مردم در قضایایی احساسی هستند، مثلاً آن چیزی را می‌گویم که واقعیت دارد و مصلحت‌اندیشی نمی‌کنم. می‌گویم حریف کشتی‌گیر ما قوی‌تر بود که برد.

در این مواقع شما می‌گویید حریف کشتی‌گیر ما بهتر بوده و نکته همین‌جاست. ما گزارشگرانی داریم که مثلاً به‌طور مطلق از ورزشکاران خودمان دفاع و تعریف می‌کنند و یک‌سری هم هستند که ورزشکاران خودمان را تحقیر می‌کنند و همه‌چیز را سیاه نشان می‌دهند. شما ظاهراً در این مرز دارید گزارش می‌کنید. چه کار کرده‌اید که به یکی از این دو طرف غش نکردید، یعنی وقتی کشتی‌گیر ما می‌بازد، همه‌چیز را بی‌نقص نشان دهید و بگویید حتما داور مقصر بوده و زمین و زمان تقصیر داشتند یا از آن طرف به‌طور مطلق خودت‌تحقیری کنید و بگویید این ورزشکار ما حقش بوده که ببازد و هزار سال هم بگذرد ما به اینها نمی‌رسیم. ما از شما این‌طور نمی‌گویم که مردم یا کشتی‌گیر ناراحت شوند. من وقتی من این‌طور مردم ما از یک باخت ناراحت هستند، آن را به شکلی می‌گویم که بداندند کشتی‌گیری که برده، حتماً بیشتر زحمت کشیده و حقش بوده که ببرد. کشتی‌گیر ما هم می‌رود زحمت می‌کشد و سال بعد می‌برد. حفظ این مرز خیلی سخت است.

چگونه آن را حفظ می‌کنید؟

این هم باز به دانش شما از رشته‌ای که دارید در آن گزارش می‌کنید، برومی‌گردد. ممکن است یک نفر ناخواسته و بدون قصد این کار را می‌کند. من خودم کشتی‌گیر و داور بودم و سال‌ها مربی‌گری کردم و از طرفی برای مسابقات خیلی مطالعه می‌کنم. تیم‌های دنیا را بررسی می‌کنم. کشتی‌گیران خودمان یا تک‌ستاره‌های دنیا را از طریق سایت‌ها رصد و بررسی می‌کنم. مجله هم استفاده می‌کنم اما کمتر. بیشتر سایت‌های جهانی کشتی یا آمریکا یا روسیه یا ترکیه را پیگیری می‌کنم. خوشبختانه الان رسیدن به اطلاعات آسان‌تر شده است. من اطلاعات واقعی را به مردم می‌دهم و مردم هم اینها را متوجه می‌شوند. وقتی من حرف بی‌ربط بزنم، مردم جبهه می‌گیرند. من براساس منطق حرف می‌زنم و حتی اگر حرفم برخلاف میل‌شان هم باشد، باز مشکلی پیش نمی‌آید.

فرمودید که ۴۰ سال است به عنوان کشتی‌گیر، داور، مربی و گزارشگر در کشتی در حال فعالیت هستید. در مسابقات اخیر دوگانه‌ای بین آقای خادم و دبیر ایجاد شد. چقدر رسانه تاثیر داشت و چقدر این مقایسه اساساً درست و واقعی بود؟ تصویری که از این اختلاف ارائه می‌شود، چقدر واقعی است؟ این اختلاف قبل از کشتی بوده و از شورای شهر شروع شده است و هنوز هم ادامه دارد و به کشتی نمی‌تواند ربطی داشته باشد. به همین دلیل من به این بحث ورود نمی‌کنم.

یعنی به بحث فنی ارتباط پیدا نمی‌کند که مثلاً بگوییم اگر رسول خادم را امسال داشتیم، اینقدر طلا می‌آوردیم یا نتیجه ما بهتر می‌شد؟ اینها همه فرضیه هستند و کسی نمی‌تواند اینها را ثابت کند. شاید بدتر می‌شد. به نظر من قیاس درستی نیست و من به شخصه هیچ‌وقت از این فرضیه‌ها نمی‌دهم. قبل‌تر هم افراد دیگری کار کرده‌اند. دبیر هم چهار، پنج سال دیگر می‌رود، یکی دیگر می‌آید و این دلیل نمی‌شود ما اگر شکست بخوریم، آن را به گردن او بیندازیم و اگر پیروز شدیم، بگوییم ما پیروز شدیم. نباید مقایسه کنیم. یکی کارش را کرده و رفته،

ما نباید به او ربط دهیم.

اگر بخواهید مقایسه کنید که کارنامه کدام هایشان موفق‌تر بوده، به نظر شما چگونه هستند؟

هر کدام یک ویژگی‌های خوبی داشتند و ایراداتی هم داشتند. به نظر من نباید مقایسه کرد. باید هر کدام از این افراد را در زمان خودش‌ان تحلیل کرد. الان که آقای دبیر هست، می‌توان خودش‌ان را تحلیل کرد. به نظر من مقایسه کار جالبی نیست و بعضی‌ها اگر دوست دارند این کار را بکنند اما من این کار را نمی‌کنم. من کسی را قضاوت نمی‌کنم و حتی خودم را هم با کسی مقایسه نمی‌کنم.

شما در گزارش‌هایتان نسخه‌ای را ارائه می‌دهید که محورش قهرمانی، اسطوره و تحریک عزت، احساسات و غرور یک ایرانی می‌شود و کسی که گزارش را می‌بیند، می‌فهمد این گزارشگر ایران برایش مهم است و شاید «کشتی ایران» برایش مهم‌تر باشد. ما با گزارش‌های شما شاید معنای وطن را بهتر بتوانیم درک کنیم. چقدر به این مسائل قبل از گزارش فکر می‌کنید و آگاهانه به سمت این‌گونه گزارش‌کردن می‌روید که گزارش‌هایتان اسطوره‌ای و پراحساس و شورانگیز باشد؟
باور کنید از قبل هیچ برنامه‌ریزی‌ای نمی‌کنم اما اینها در ضمیر و ذات من است و من وقتی کشورم را دوست داشته باشم، ناخواسته به این سمت می‌روم. من موقعیت‌های زیادی داشته‌ام که در ایران زندگی نکنم اما چون عاشق ایران هستم، اینجا مانده‌ام و معتقدم ما باید ایران را بسازیم. هر کسی در جایگاه خودش باید کار کند. من عاشقانه برای مردم ایران گزارش می‌کنم. نمی‌شود برای بیان احساس برنامه‌ریزی کرد. باید احساس را به مردم نشان داد تا آن را حس کنند. نمی‌شود ادا درآورد، چون مردم می‌فهمند.

این احساس شما مختص کشتی نیست و نسبت به بقیه مسابقات هم دارید؟

بله، صددرصد. من اگر فوتبال هم بازی کنند، دوست دارم تیمم ببرد. دوست دارم پوکس در المپیک برنده شود و فرقی نمی‌کند. نسبت به بسکتبال، والیبال و همه رشته‌ها این احساس را دارم.

برخی پرسال دوست داشتند در جام جهانی تیم فوتبال ایران بیازد. آیا می‌توانید این افراد را تحلیل کنید؟ حتماً دیدید کسانی را که از باخت ایران خوشحال بودند.

من هیچ‌وقت چنین احساسی را نداشتم که دلم بخواهد تیم مملکتم بیازد. من همیشه و در هر حالتی ایران را دوست دارم و برایم فرقی نمی‌کند، چون عاشق مملکتم هستم و دوست دارم کشورم در همه چیز خوب باشد.

خیلی‌ها اعتقاد دارند که ما نیاز به پوست‌انداختن در کشتی داریم. به نظر می‌رسد مدارس کشتی که در محلات و باشگاه‌ها کار می‌کردند و بازیکن‌ساز و کشتی‌گیرپرور بودند، احتمالاً کم شده‌اند یا توجه به کشتی کم شده. شما فکر می‌کنید ما با فقر قهرمان یا مربی مواجه هستیم؟ طبق آمار، پارسل یعنی سال ۲۰۲۲ وضع کشتی خوب بوده و آنجا ما در ۴ مسابقه از ۸ مسابقه ایرانی، اول شدیم، ۲ تا از اینها را نایب‌قهرمان شدیم و در ۲ تا هم چهارم شدیم. امسال یعنی سال ۲۰۲۳ در نوجوانان جهان در آزاد و فرنگی اول شدیم. در بزرگسالان هم در آزاد و فرنگی نایب‌قهرمان شدیم. آزاد آمریکا اول شد اما فرنگی اش اصلاً روی سکور نرفت. در آزاد گرجستان سوم شد اما در فرنگی روی سکور نرفت. آذربایجان در فرنگی اول شد اما در آزاد چیزی نشد. ترکیه در فرنگی سوم شد اما در آزاد چیزی نشد. ما تنها تیمی هستیم که در آزاد و فرنگی نایب‌قهرمان شدیم. از طرف دیگر

سیدمهدی موسوی‌تبار دبیرفرهیختگان آنلاین

درباره هادی عامل و گزارش‌های خاصش بسیار نوشته‌اند و نوشته‌ایم. همین‌چند روز پیش در «فرهیختگان» مطلبی با عنوان «عامل وطن؛ رفیق ملت و غمخوار قهرمان» منتشر شد. اسم هادی عامل با هر رقابت کشتی داخلی و خارجی گره خورده و با برگزاری هر رقابت، بر میزان محبوبیت وی اضافه می‌شود و از میزان حضور ذهن و تسلطش هم چیزی کم نمی‌شود. او را حالا دیگر صرفاً با «خدقوت پهلوان» و «خسته ناشی دلاور» نمی‌شناسند. پای گزارش‌هایش امضای خودش را می‌زند و امضایش ویژگی‌هایی دارد که خاص و البته ماندگار شده است. عامل برای دیده و شنیده شدن گزارش نمی‌کند، او اراده نمی‌کند که در گزارشش فلان مدیر یا کشتی‌گیر را ضایع یا تحقیر کند. از یک طرف حواسش به غرور ملی هست و از طرف دیگر شکست‌های کشتی‌گیران را توجیه نمی‌کند و آن را گردن داور و میزبانی و… نمی‌اندازد. عامل شاید نماد گزارشگری ایران نباشد اما حتماً در تاریخ گزارش ورزشی ایران و به‌طور خاص کشتی، یک نام فراموش‌نشدنی است. با او که تازه به ایران برگشته بود صحبت کردیم و با وجود خستگی، بدون اداهای مرسوم برخی از چهره‌های مشهور، پاسخگوی سوالات ما بود.

در فرنگی ما ۴ سهمیه گرفتیم که بیشترین سهمیه را ما گرفتیم. سهمیه خیلی مهم است. در آزاد هم ما ۳ سهمیه گرفتیم. جمعاً ۷ سهمیه از ۱۲ سهمیه را گرفته‌ایم. حالا شکست‌هایی داشته‌ایم اما ۲ تیم ما هم نایب‌قهرمان شده‌اند. با زیرساخت‌هایی که بوده، پتانسیل بهترشدن را هم داشتیم. تا همین الان ۶ تا جهانی برگزار شده و آزاد و فرنگی امید مانده است. در ۴ تا از ۶ تا قهرمان شدیم و در ۲ تا هم نایب‌قهرمان شدیم و من این نوید را می‌دهم که در آینده همان نوجوانان و جوانانی که در دنیا اول شدند، وقتی به بزرگسالان تزریق شوند، بزرگسالان ما هم بهتر از این خواهد شد. وقتی داریم خوب نتیجه می‌گیریم و پارسل و امسال خوب بودیم و فقط نوجوانان هم نبوده و در جهانی بیشترین نتیجه را ما گرفتیم، بنابراین کار ما خوب بوده است.

یعنی درمجموع نتایج جهانی کشتی آزاد در مسابقات بلگراد، خوب و قابل دفاع بود؟

بله، به این دلیل که نایب‌قهرمان شدیم و در آزاد ۵ مدال شامل یک طلا، یک نقره و سه برنز گرفتیم و ۳ سهمیه گرفتیم، پس نتایج خوب بوده است اما می‌توانستیم از این هم بهتر باشیم. ۹۵ درصد خوب هستیم. باید برویم عیب‌هایمان را برطرف کنیم.

در فرنگی هم قابل دفاع است؟

بله، در فرنگی بهتر از آزاد بودیم. در فرنگی ۴ سهمیه گرفتیم. نمی‌خواهم مقایسه کنم و به نظر من هر دو خوب بودند.

به عنوان کسی که داوری کرده آیا اعتقاد دارید درمورد کشتی حسن یزدانی ناحقی و ناداوری شد؟

در بحث داوری نمی‌خواهم ورود کنم. وقتی بحث فنی را وسط می‌کشید، اگر مخالف عقاید برخی باشید، آنها که عاشقانه کسی را دوست دارند، مکرر می‌شوند. من از منظر دیگری صحبت می‌کنم. در کشتی وقتی ۴ امتیاز به حسن یزدانی ۲ تا به آمریکا دادند، تا آن زمان حسن خیلی خوب کشتی گرفت. وقتی یکی چیزی را به حسن دادند و بعد از او گرفتند، حسن به‌هم ریخت و اصلاً من به درست و غلط بودن داوری هم کاری ندارم. اما عوض شدن آن رای، سیستم روحی، روانی و فکری حسن یزدانی را چه درست و چه غلط به‌هم ریخت. تا قبل از آن خوب کار می‌کرد اما بعد از آن، کشتی از دستش خارج شد و این هم بدشانسی او بود.

چند کشتی را ما در ثانیه‌های پایانی باختیم. آیا این ضعف فردی است یا به نحوه هدایت مربیان برمی‌گردد؟
بله، من در مصاحبه‌ای که با آقای دبیر کردم، این را گفتم. ما در ۵ کشتی آزاد، در ۳ دقیقه دوم باختیم و در ۳ کشتی، در ۵ ثانیه آخر باختیم. ما باید عیب‌مان در بحث‌های روانی مثلاً عدم خودباوری را پیدا کنیم. من در مصاحبه زنده‌ای که در شبکه ۳ با آقای دبیر داشتم، همین سوال را از ایشان پرسیدم. دلم می‌خواهد این جمله را اینجا بگویم؛ از اینکه توسط کشتی و گزارشگری آن با مردم انس گرفتیم و مردم من را دوست دارند، از این بابت خوشحالم و قدرش را می‌دانم.

یعنی اگر از طریق سینما یا تلویزیون بود یا به عنوان یک مجری شناخته می‌شدید، اینقدر برای شما لذت نداشت که از طریق کشتی این اتفاق افتاده؟
چون خودم کشتی‌گیر بودم و رویاها و آرزوهایی داشتم که بروم قهرمان المپیک شوم اما دستم شکست و نشد. بنابراین در این زمینه بیشتر برایم لذت‌بخش است. حضرت مولانا می‌گویند ما باید رنگ‌های خوب را معرفی کنیم و روی رنگ‌های بد صحبت نکنیم. همه رنگ‌ها قشنگ هستند.

